

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземної філології
Кафедра романо-германської філології
Кафедра практики англійської мови
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра іноземних мов

ФІЛОЛОГІЧНІ ВИТОКИ

Матеріали
IV Всеукраїнської заочної студентської науково-практичної конференції
«Актуальні проблеми сучасної іноземної філології»
17 квітня 2016

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземної філології
Кафедра романо-германської філології
Кафедра практики англійської мови
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра іноземних мов

ФІЛОЛОГІЧНІ ВИТОКИ

Матеріали

IV Всеукраїнської заочної студентської науково-практичної конференції
«Актуальні проблеми сучасної іноземної філології»

Рівне – 2016

ББК 80
Ф 54
УДК 80

Філологічні витоки: Матеріали IV Всеукраїнської заочної студентської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної іноземної філології» (17 квітня 2016 р.). – Рівне: РДГУ, 2016. – 244 с.

Редакційна колегія:

Михальчук Н.О., доктор психологічних наук, завідувач кафедри практики англійської мови, РДГУ;

Мартинюк А.П., кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри іноземних мов, ЛНТУ;

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германської філології, РДГУ.

Рецензент:

Воробйова Л.М., кандидат філологічних наук, професор кафедри теорії літератури та славістики РДГУ.

Упорядник випуску:

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германської філології, РДГУ.

використання з цією метою прислів'їв і приказок. Кожен випадок вживання паремій в мові є експресивним. Тому, вони часто використовуються в публіцистичному дискурсі, адже коротко, образно, а головне емоційно виражають думку. Автори газетних текстів використовують їх не лише для надання стислої та влучної характеристики, а й для того, щоб підкреслити основні переживання і те, яким чином вони відбуваються.

Провідний психолог, Ізард К. Є., розподілив основні негативні емоції людини на сім груп. Серед них: горе та страждання, гнів і лють, ненависть, презирство та зневага, страх і жах, сором і сором'язливість, провина та каяття.

Фактично, в сучасній англійській та німецькій мовах існують влучні вислови на кожен з вище зазначених груп. Такі прислів'я і приказки характеризуються своєю неповторністю, неординарністю мислення даних народів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Изард К. Психология эмоций / К.Изард. – Санкт-Петербург: Питер, 1999. – 464 с.
2. Чесноков И.И. Месть как эмоциональный поведенческий концепт: автореф. дисс. ... доктора филологических наук: 10.02.19 / И.И.Чесноков. – Волгоград, 2009. – 49 с.
3. Шаховский В.И. Лингвистическая теория эмоций / В.И.Шаховский // Монография. – М.: Гнозис, 2008. – 416 с.
4. Aitchison J. Universal and cultural differences in recognizing emotions [Електронний ресурс] / J.Aitchison. – Режим доступу: <http://apps.olin.wustl.edu/faculty/elfenbeinh/CurrentDirections.pdf>
5. Daily Kos [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dailykos.com/story/2012/1/9/1053088/>
6. Zeit Online [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zeit.de/1947/08/ueber-das-leid>

Науковий керівник: канд. пс. н., доц. кафедри практики англійської мови РДГУ Верьовкіна О.Є.

Шило О.О.

Рівненський державний гуманітарний університет
Рівне

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ЗАСОБИ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТУ «CONSCIENCE»

Дане дослідження присвячене виявленню засобів лінгвокогнітивного моделювання концепту «conscience» в англійській мовній картині світу, репрезентації концепту СОВІСТЬ на матеріалі сучасної англійської мови. В основі дослідження лежать фразеологічні одиниці, що складають структуру концепту «conscience». Актуальність дослідження обумовлена недостатньою вивченістю фразеосемантичного поля СОВІСТЬ на матеріалі сучасної англійської мови з позицій лінгвокогнітивного аналізу, недостатньою увагою до асоціативних зв'язків концепту СОВІСТЬ з іншими концептами.

Не викликає сумніву твердження, що СОВІСТЬ належить до базових концептів світового соціуму, до домінант культури будь-якого народу. Такого роду концепти, на думку В.А.Маслової, «з'являються в глибоку давнину і простежуються через погляди мислителів; письменників і рядових носіїв мови аж до наших днів» [22, 33]. Вивчення наукової літератури виявило досить велике коло філософських і психологічних робіт, що розглядають сутність совісті з різних точок зору і рівнів. Враховуючи специфіку даного дослідження, незаперечно важливість являють собою праці вчених, які розглядали феномен совісті з лінгвістичної точки зору.

Варто відзначити, що, незважаючи на глобальність розглянутого концепту, існує досить вузький ряд робіт, який розглядає СОВІСТЬ багатогранно і поглиблено на рівні лінгвістики. До питання мовного уявлення концепту СОВІСТЬ зверталися Ю.Д.Апресян, Н.Д.Арутюнова, В.В.Колесов, М.В.Піменова та інші.

Отже, метою статті є змоделювати та описати структуру концепту СОВІСТЬ засобами фразеології англійської мови.

У своїй етимології лексема «совість» може бути віднесена до однієї з найбільш комплексних мовних одиниць у силу неоднозначних витоків та шляхів лексичних і морфологічних перетворень. Грецький термін «совість» вперше з'являється у Демокріта і має два значення: «совість» і «свідомість». Він використовує його в певному моральному значенні - як усвідомлення вчиненого злодіяння. У працях Платона термін «совість» використовується у значенні: ідея, досвід, знання про внутрішню реальність, з якою стикається людина в процесі самоаналізу [2].

Протягом кількох століть слово «совість» пройшло свій шлях семантичних змін, що направляються глибоким вивченням християнських текстів і підтримуються обставинами особистого життя людей. Англійське *conscience*, перекладається як «совість», походить від латинського *conscientia*. Останнє має кілька значень: 1) спільне знання, угода; 2) досконале знання, переконання, свідомість; 3) свідомість моральних вчинків; 4) свідомість правильної і неправильної справи, совість. Таким чином, на цій основі, ми говоримо про совість і норми моралі, які властиві всім людям, незалежно від їх національної приналежності. З плином часу можна простежити певну десемантизацію слова «совість», яке набуло більш практичний, а не духовний зміст.

Узагальнення результатів численних досліджень лексеми «совість» в області етимології дозволяє виділити спільний корінь «відати, знати». Наше дослідження ставить за мету простежити розвиток поняття «совість» і його концептуальне наповнення на прикладі фразеологічного фонду англійської мови і таким чином, принциповим бачиться розгляд розвитку даної лексеми в даній мовній області.

Словникові дослідження вказують на необхідність розгляду формоутворення даної лексеми з погляду двох її складових *con* і *science*, висхідного своїми витками до компоненту *sci* базової основи *scire*, що мала значення «знати». Є два шляхи, по яких йшов розвиток компонента *con*.

Перший варіант, де він має значення «*get to know, learn, get by heart, commit to memory, scan*». Другий шлях розвитку даного компонента йшов від значення «*direct the steering from a commanding position*», будучи скороченням від фр. варіанту *conduire, conduire* (XIV століття) або лат. *conducere, conduct* «поведінка». Як ми бачимо, значення обох варіантів можуть розглядатися як першооснови компонента *con* лексеми *conscience*. Компонент *science* мав в XIV столітті значення «*knowledge, especially of a technical kind*» на основі лат. варіанту *scientia*, основою якого була лексема *scire*, яка перекладається як дієслово «знати» [1].

Можна припустити, що дані вихідні варіанти, незважаючи на ряд подальших перетворень, змогли пронести через час сему «знати, як себе вести», близьку до сучасних тлумачень совісті. До XVIII семантичні та морфологічні перетворення призвели до появи лексеми *scientifique* і з XIX століття ми можемо зустріти слово *scientist* зі звичною для нас семою «вчений, людина, що займається наукою».

Таким чином, аналіз історично сформованих номінацій і морфологічного змісту джерел позначення феномена совісті дозволяє говорити про єдині мовних тенденції в формуванні даної лексеми.

В силу своєї багатогранності і лінгвокультурологічної універсальності совість тісно пов'язана з низкою корелюючих понять. Можемо визначити наступний синонімічний ряд лексеми совість: *sensor, compunction, demur, duty, inner voice, principles, qualm, scruple, shame, small voice, superego, bosom, clean slate, ethics*.

Використовуючи методи прототипного підходу при дослідженні концепту, ми розглядаємо лексему «совість» як ядро фразеосемантичного поля з формуючими його

когнітивними ознаками, якими є комплекс етичних і моральних принципів, що контролюють думки і поведінку індивіда; джерело моральної та етичної оцінки.

У рамках розгляду ФО з концептуальним значенням «совість» представляється доцільним розглянути в першу чергу ті з них, які мають у своєму компонентному складі лексему *conscience*. Дані ФО становлять ядро концепту, що досліджується. Когнітивна структура аналізованих фразеологізмів може бути представлена концептами, які містять певний тип «ментальної упаковки» і формують у свідомості певні комплексні уявлення про наявність або відсутність совісті. Дефініція лексеми дозволила виявити наступний набір сем:

1) сема «каяття у скоєному»: ФО даної групи описують ситуації, при яких індивід відчуває докори, муки совісті, сором: *guilty conscience* – винна совість, *for conscience sake, to calm (ease, relieve, sooth) one's conscience* – для очищення совісті, *someone's conscience began to prick him (to give voice within him)* – совість заговорила, *someone has pangs (pricks, stings) of conscience, someone's conscience worries (tortures) him* – совість мучить, *conscience was hanged long ago* - сором можна стерпіти;

2) сема «підлі, низькі діяння»: *without the slightest prick of conscience* - без докорів сумління, *a bargain (deal) with one's conscience* - угода з совістю, *someone doesn't know what conscience is* – совісті вистачає (про низький вчинок) ;

3) сема «відповідальність за свої справи»: *someone has something on his conscience* - на совісті, *do smth. conscientiously* – на совість, *not only for fear but for conscience's sake* - не за страх, а за совість;

4) сема «порядна поведінка»: *clear conscience* – чиста совість, *tell smth. in all conscience* – по совісті, відверто, *do smth. with an easy conscience* – надходити з чистою совістю, усвідомлюючи свою правоту;

5) сема «мораль»: *one ought to know what conscience is* – треба совість знати.

ФО даних груп побудовані на основі диференціальних сем і характеризуються широкою лексичною і граматичною варіативністю компонентного складу, що посилює здатність даних ФО передавати різні смислові відтінки, і розширює їх експресивно-оцінні можливості.

Виходячи з компонентного аналізу ФО, ми простежуємо певний аспект динамічності, який найбільш образно формує розглянутий сектор концепту СОВІСТЬ.

ФО *guilty conscience* в рамках своєї концептуальної окресленості може бути представлена як картинка, так як її семантика яскраво фіксує образні уявлення про емоційний стан індивіда, оскільки неспокійна, винна совість завжди накладає свій відбиток як на зовнішності того, хто розкається, так і на його вчинки в спробах виправити ситуацію. Об'єктивовані даною ФО емоції мають внутрішній, не завжди відкритий для оточуючих характер, наприклад:

«*Only it did not come from the well; it has something to do with her father. ... And the other was no more'n your own guilty conscience*».

«*He ate with a guilty conscience. The next day for lunch there was 'What do you want me to tell you?'*».

Розглядаючи ФО *guilty conscience*, ми виходимо з позитивної конотації даної мовної одиниці, яка дозволяє нам віднести її до сектору з семантичним наповненням «каяття, сором». Однак представляється доцільним звернути увагу на можливість її негативної експлікації, коли людина з повинною совістю відчувається цілком спокійно, і висновки про моральні принципи вже стають областю оцінки не самого суб'єкта, а зовнішніх джерел. З огляду на можливу негативну конотацію ФО *guilty conscience*, вона може бути віднесена до сектору, де об'єктивуються семи підлості, ницості, негідної поведінки.

ФО *for conscience sake, to calm (ease, relieve, sooth) one's conscience* - (для очищення совісті) реалізує, поряд з понятійним, образний і ціннісний компоненти. Для інтенсифікації образу і посилення позитивної конотації використовується стилістичний компонент значення: лексеми з емоційною експресивністю (*calm, ease, relieve, sooth*), що підкреслюють, те, що суб'єкт дійшов до найвищого ступеня моральних мук і готовий зробити все, щоб полегшити душу і заспокоїти свою совість. У розглянутих контекстах аналізованих ФО акцент

розподіляється не тільки на дієслівні лексеми, але й на ядерну складову, тобто лексему *conscience*, яка імплікується як найвища точка людського буття, заради якої індивід, можливо, йде на певні жертви і страждання і, при досягненні згоди з якою, настає внутрішня гармонія.

«*Third Citizen To lose itself in a fog, where being three parts melted away with rotten dews, the fourth would return for conscience sake, to help to get...*».

Зустрічаються ситуації, де аспектно значення сорому і каяття, об'єктивованого даними ФО, корелює з когнітивними ознаками благородства і великодушності:

«... *dispossessed of his living for conscience's sake; a Quaker - here is a good example of his wonderful gift-in an assembly of Quakers; a ruined miller ...*».

Найбільшу ступінь емоційної залученості виявляють такі ФО з семантичним наповненням сорому, душевного неспокою: *someone's conscience began to prick him (to give voice within him)* – совість заговорює, *someone has pangs (pricks, stings) of conscience, someone's conscience worries (tortures) him* - совість мучить. Незважаючи на істотну схожість компонентного складу і загальний концептуальний зміст, дані ФО об'єктивують певні розпізнавальні ознаки, залежно від контекстного оточення. У деяких ситуаціях совість об'єктивується як найвища кара, що рано чи пізно може спіткати індивіда, і набуває, таким чином, кореляцію з концептом ЗБРОЯ, відображаючи концептуальні ознаки відплати, покарання:

«*Gerald's conscience began to prick him and sufficiently troubled to confess it before Mass the following ...*».

Ментальний образ даних ФО складається з їхніх компонентів, входячи в план змісту ФО, і забезпечує когнітивну базу для актуального значення, так як совість може бути осмислена як найвищий суддя, а виконувати нею дії – звернути людину до моральних цінностей, побачити правильний шлях, наприклад:

«*COSTARD She's too hard for you at pricks of conscience, sir: challenge her to bowl*».

«*Thus it came; give heed to't: My conscience first received a tenderness, Scruple, and prick, on certain speeches utter'd By the Bishop of Bayonne ...*».

Даний приклад актуалізує зміст ФО за допомогою розгорнутого контексту роз'яснюючого характеру, так як описує шлях совісті як досить довгий і нелегкий, головною метою якого ставиться усвідомлення принципів добра і зла.

ФО *conscience was hanged long ago* містить досить складні імплікації, які можна охарактеризувати як покаяння за скоєне і смиренність, тобто сором можна стерпіти, оскільки почуття совісті закладено в суб'єкті спочатку і краще визнати свої помилки, ніж намагатися нехтувати і боротися з тим, що закладено в індивіді з народження природою, Богом. Продемонструємо дане твердження наступними прикладами:

«*I recall that my conscience was hanged long ago in reference to Mrs ...*»;

«... *but he was the first to revolt, his conscience was not hanged long ago. ... He was sentenced to be drawn, and quartered; and from that time ...*».

Незважаючи на відмінності в компонентному складі, ступеня емоційно-чуттєвого ставлення, у характері оцінки ситуацій з семантичним наповненням сорому і каяття, розглянуті вище ФО демонструють риси подібності у функціонально-смісловому аспекті, виявляють важливу універсальну характеристику якісної репрезентації совісті на мовному рівні і відображають тенденції до двох рівнів оціночної категоризації - суб'єктивно-моральної та об'єктивно-раціональної.

ФО *a bargain (deal) with one's conscience* (угода з совістю) актуалізується за допомогою концепта-сценарія, де образну складову демонструють номінації «чорні підлі справи», а також «таємні наміри». Дані, на нашу думку, облігаторні ознаки безсовісності можуть бути експліцитно виражені у контексті, хоча вони вже імпліцитно закладені в самій семантиці ФО. Негативна конотація лексеми *a bargain* виразно вказує на ниці наміри, що суперечать загальноприйнятим нормам поведінки, і може розглядатися, таким чином, як стилістично маркована лексема. У контекстуальному наповненні дана ФО актуалізує такі концептуальні ознаки совісті, як безсовісність, втрата гідності, відмова від власних принципів і переконань:

«*He had made a bargain with his conscience very like it! Tempted by a dream of happiness ...*»

Відносячи ФО *someone does not know what conscience is* до сегменту, у якому об'єктивуються негативні конотації концептуального значення совісті, ми спостерігаємо домінування емоційного компонента, де об'єкт відчуває обурення, гнів. Це найбільшою мірою характерно для ситуацій, де суб'єкт бачить процес морального падіння особистості, хоча компонентний склад даної ФО може розглядатися як відносно нейтральний, наприклад:

«*My conscience is killing me, is not it? And when you're immortal that can be a really ... He does not know what conscience is. He has never read his own headlines.*»

«*He says that since Christmas Eve you do not know what conscience is. ... And I will serve as will and conscience both to you. What is this?*».

Розглянувши сектор підлості ФО з компонентом *conscience*, можна відзначити, що, незважаючи на деякі відмінності в структурі і компонентному складі, вони імплікують близькі конотативні значення відсутності совісті і мають універсальну базову метафору «здійснювати справи підло, нехтуючи морально-етичними нормами і зневаживши принципи моралі» .

Виділяючи сегментну групу «відповідальність за свої справи», ми виходили з концептуального значення совісті, закріпленого словниковими дефініціями як «моральна свідомість людини, що виражається в оцінці власних і чужих вчинків на підставі певного критерію добра і зла» [3]. З урахуванням такого визначення, ФО *someone has something on his conscience* може розглядатися як прикордонний випадок реалізації даного значення і значення каяття залежно від контекстного змісту ситуацій:

«*The priest was standing back as though suddenly he felt guilty about this mental torture, sought to make amends as he had not little on his own conscience*».

Проте варто відзначити, що не завжди негативні вчинки супроводжуються каяттям і переслідуються почуттям сорому, і суб'єкт навіть не замислюється про свою моральну відповідальність за вчинені діяння. У даному випадку ми можемо говорити про негативну конотацію ФО, що репрезентує концептуальні ознаки совісті:

«*Let us see if it can not be managed. Sit down again, Miss." He paused interrogatively. Tuppence had something on her conscience as she ...*».

ФО *do smth. conscientiously* (на совість), *not only for fear but for conscience's sake* (не за страх, а за совість), незважаючи на різну граматичну структуру і компонентний склад, експлікують тотожні концептуальні значення концепту СОВІСТЬ, тобто тільки людина, що володіє високими моральними принципами, поняттями честі і гідності, виконує свою роботу і здійснює вчинки сумлінно, з почуттям відповідальності, насамперед, перед собою за те, що вона привносить у цей світ, і перед оточуючими людьми, які можуть в тій чи іншій мірі залежати від її діяльності. Обидві ФО містять очевидно позитивну конотацію, що підтверджується наступними контекстними ситуаціями:

«*May it please your Honour,*» began the District Attorney, «*I do not deem it necessary ... The next morning the lawyer who had so conscientiously defended me.*».

«*I plodded conscientiously through the twenty-six letters ... and I grew less selfish, and determined to do without housemaid's knee*» .

Серед ФО, що містять лексему *conscience*, виділяється сегмент з виключно позитивною конотацією ввічливої поведінки, яка об'єктивується в образі-основі і актуальному значенні даних ФО. До них ми відносимо: *clear conscience* – чиста совість, *tell smth. in all conscience* - по совісті, відверто, *do smth. with an easy conscience* – робити щось з чистою совістю, усвідомлюючи свою правоту [4].

Лексичне значення компонента *clear* репрезентують концептуальні ознаки незаплямованої репутації, найвищої моральної оцінки. Чиста совість може розглядатися в різних ситуаціях як денотат з безліччю імплікацій. В одних випадках дана ФО може експлікуватися в якості душевного спокою, як кінцевої мети:

«*Do you remember his talking about me one day?*» He went on, meeting her gaze naturally. «*He said I was a survival of the Middle Ages-had a medieval Italian mind-said I would do anything to gain my end-and would have a clear conscience about it. Do you remember?*»

У результаті дослідження ФО з компонентом *conscience* встановлено, що реалізація сенсу і ознак ФО, які репрезентують концепт СОВІСТЬ багато в чому визначається контекстом. Лексема *conscience* виступає як ядро, яке дозволяє формувати фразеологічні компоненти з різним компонентним складом і концептуальним змістом.

Результати проведеного дослідження підтвердили, що ФО є ефективним лінгвістичним засобом експлікації концепту СОВІСТЬ, що несе лінгвістичну, соціокультурну і психологічну інформацію. Подальше дослідження ФО з семантичним наповненням «совість» дозволить розкрити додаткові уявлення про цей найцікавіший феномен комунікації і психіки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андреева І.О. Лінгвокогнітивні параметри концептуалізації простору засобами англійської фразеології: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / І.О.Андреева. – Одеса, 2007. – 20 с.
2. Бессонова О.Л. Особливості дієслівної вербалізації оцінних концептів в англійській мові / О.Л.Бессонова // Одиниці та категорії сучасної лінгвістики: Збірник статей, присвячений ювілею В.Д. Каліуценка. – Донецьк: ТОВ «юго-Восток, Лтд», 2007. – С. 227-241.
3. Брокгауз Ф.А. Иллюстрированный энциклопедический словарь / Ф.А.Брокгауз, И.А. Ефрон. – М.:Изд-во Эксмо, 2006. – 960 с.
4. Cambridge Idioms Dictionary. – Cambridge: Cambridge University Press, 2006. – 505 p.
5. Austen J. Pride and Prejudice / J.Austen. - Baronet Books 1996. –240 p.
6. Dickens Ch. Great Expectations / Ch.Dickens. – Wordsworth London 2000. – 410 p.
7. Doyle A.C. The Valley of Fear / A.C.Doyle. – CRW Publishing Limited 2004. – 424 p.

Науковий керівник: канд. філ. н., доц. кафедри практики німецької та французької мов РДГУ Терещенко Т.В.

Шкабарова В.В
Національний авіаційний університет
Київ

АНГЛОМОВНИЙ МЕДИЧНИЙ ДИСКУРС ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ

Медичний дискурс – це різновид інституційного спілкування, в якому беруть участь лікар (медична сестра), пацієнт, родичі пацієнта та ін. Він призначений для медичної комунікації з метою діагностики хвороби, уточнення діагнозу, позитивного емотивного впливу на пацієнта, прийняття й обґрунтування обраної методики лікування й визначення колегіальної згоди.

Медичний дискурс є складним багатогранним утворенням, що вимагає детального перекладознавчого аналізу. Медичні тексти посідають особливе місце в будь-якій лінгвокультурі через властиву їм безпосередню каузацію, що є продуктом взаємодії між адресантом (лікарем) і адресатом (пацієнтом) [3, 23].

Дослідження спирається на наявний досвід наукового аналізу дискурсу, презентований у працях Ф.Бацевича, Л.Бейлінсон, В.Борботька, Т.А. ван Дейка, О.Іссерс, В.Карасика, Ю.Караулова, Л.Масенко, М.Міллз, Н.Непийвод, О.Сербенської, К.Сєдова, О.Сиротиніної, Л.Ставицької, Л.Струганець, С.Форманової та ін.

Попри посилене зацікавлення дослідників проблемою функціонування дискурсу, медичний дискурс не дістав у лінгвістиці належного потрактування. Як усний, так і письмовий медичний дискурс включає в себе низку жанрів. Усний дискурс передбачає головним чином діалог між лікарем і пацієнтом, проте до нього відноситься і спілкування між медичними фахівцями в медичних установах, на наукових семінарах і конференціях. До жанрів письмового медичного дискурсу можна віднести наукові статті, тексти медичної документації, наприклад, протокол клінічного дослідження препарату, звіт про клінічне випробування, брошура

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ФОНЕТИЧНА, ЛЕКСИЧНА ТА ГРАМАТИЧНА СИСТЕМИ МОВИ І МЕТОДИ ЇХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	4
<u>Андрейко М.А.</u> КЕПКУВАННЯ ЯК ОСНОВНИЙ ЗАСІБ ВИРАЖЕННЯ ВЕРБАЛЬНОЇ АГРЕСІЇ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	4
<u>Андрощук І.П.</u> СТИЛИСТИЧЕСКОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРЕЦЕДЕНТНЫХ ВЫСКАЗЫВАНИЙ В ЗАГОЛОВКАХ ГАЗЕТНЫХ ТЕКСТОВ.....	7
<u>Васькіна Ю.В.</u> МЕТОДИ ДЕРИВАЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ АНТРОПОНІМЦІ.....	10
<u>Гембік Н.М.</u> ПРОБЛЕМА АКТУАЛІЗАЦІЇ МОВНИХ ЗАСОБІВ ФРАНЦУЗЬКИХ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ	13
<u>Глабець М.Ю.</u> ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ІНТЕНЦІЇ У КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНІЙ ЛІНГВІСТИЧНІЙ ПАРАДИГМІ.....	15
<u>Городна Ю.І.</u> МЕТОНІМІЧНІ МОДЕЛІ НОМІНАЦІЇ ПРЕДМЕТІВ МАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ).....	19
<u>Гребенюк Ю.К.</u> ДО ПРОБЛЕМИ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ МОВНОЇ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ КАРТИН СВІТУ	23
<u>Давидович Х.В.</u> ПОНЯТТЯ ЕМОЦІЙНОГО КОНЦЕПТУ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.....	26
<u>Давидюк О.В.</u> РЕАЛІЇ ЯК ЗАСІБ ПЕРЕДАЧІ НАЦІОНАЛЬНОГО КОЛОРИТУ	30
<u>Доброчинська Л.С.</u> ПРАГМАТИЧНІ ФУНКЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ В АМЕРИКАНСЬКИХ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТАХ	34
<u>Кінашук А.В.</u> ТРАГЕДІЯ «РОМЕО ТА ДЖУЛЬЄТТА» В.ШЕКСПІРА: СПРОБА ГЕНДЕРНОГО АНАЛІЗУ	38
<u>Корзієнко Н.В.</u> ЕТИМОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТОПОНІМІВ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАРІАНТІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	44
<u>Лавренюк О.А.</u> СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ТИПОВИХ АНГЛІЙСЬКИХ НАЗВ МУЗИЧНИХ ГУРТІВ ТА ВИКОНАВЦІВ.....	47
<u>Левик Ю.І.</u> ЕТНОКУЛЬТУРНИЙ ЗМІСТ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З АНІМАЛІСТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ.....	51
<u>Лялька О.</u> ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ КОНЦЕПТУ «СТРАХ» У РОМАНІ ТОМАСА ГАРРІСА «HANNIBAL RISING»	54
<u>Мулько Т.М.</u> ФРАЗЕОЛОГІЗМИ ЯК КОМПОНЕНТ ОБРАЗНОЇ СИСТЕМИ РОМАНУ АГАТИ КРІСТІ «THE MURDER OF ROGER ASKROYD»	58
<u>Осіпчук Т.А.</u> ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ ДІЄСЛІВ РУХУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ..61	61
<u>Скрипка В.К.</u> ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА ИМЕН СОБСТВЕННЫХ В АНГЛИЙСКОМ ХУДОЖЕСТВЕННОМ ТЕКСТЕ	64
<u>Собіпан Є.О.</u> АВТОРСЬКІ НОВОТВОРИ ЯК ЗАСІБ ВТІЛЕННЯ МІФОЛОГІЧНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ДЖ. Р. Р. ТОЛКІНА	67

<u>Соботюк І.О.</u> ЛІНГВІСТИЧНІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТУ 'HOME' У РОМАНІ МАРИНИ ЛЕВИЦЬКОЇ «A SHORT HISTORY OF TRACTORS IN UKRAINIAN».....	71
<u>Соцький О.І.</u> ОНОМАСТИКА ТВОРУ «ПІСНЯ ЛЬОДУ Й ПОЛУМ'Я» ДЖОРДЖА МАРТІНА.....	75
<u>Таборовець Я.С.</u> ЛЕКСИЧНІ ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ ДЕТЕКТИВНОЇ ПРОЗИ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ДЕНА БРАУНА «ANGELS AND DEMONS»).....	78
<u>Тарарук Д.П.</u> ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЯК ОСВОЄННЯ МОВНОГО ПРОСТОРУ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ (на матеріалі роману Д.Д.Селінджера «The Catcher in the Rye» і російськомовного перекладу С. Махова та М. Нємцова).....	81
<u>Угринюк Р.В., Петрина Х.В.</u> ЛЕКСИЧНА СПОЛУЧУВАНІСТЬ ІМЕННИКІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ ПОДЯКИ.....	87
<u>Філько Н.І.</u> КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ ІНАВГУРАЦІЙНИХ ПРОМОВ ПРЕЗИДЕНТІВ США.....	93
<u>Харечко А.В.</u> КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ НЕГАТИВНИХ ЕМОЦІЙ ЛЮДИНИ ЗАСОБАМИ ПАРЕМІЙ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ.....	98
<u>Шило О.О.</u> ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ЗАСОБИ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТУ «CONSCIENCE»..	103
<u>Шкабарова В.В.</u> АНГЛОМОВНИЙ МЕДИЧНИЙ ДИСКУРС ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ.....	108
СЕКЦІЯ 2. ІНШОМОВНА МІЖКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНЦІЯ В АСПЕКТІ СУЧАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.	111
<u>Авдошина Г.А.</u> ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ АНГЛОМОВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ЕМОЦІЙНО-ПОЧУТТЄВОЇ СФЕРИ ЛЮДИНИ.....	111
<u>Бакутіна П.В.</u> ПСЕВДОІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМИ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ АНГЛОМОВНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.....	114
<u>Басовець І.М.</u> ВІДОБРАЖЕННЯ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ В ГЛОБАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ.....	117
<u>Горшкова О.П.</u> АНГЛОМОВНА МЕТАФОРІКА ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ.....	120
<u>Карпенко Г.О.</u> РОЗУМІННЯ СЕМАНТИЧНОЇ СТРУКТУРИ ТА МЕТАФОРИ У КОНОТАТИВНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ.....	122
<u>Кликова Е.Д.</u> МЕТАФОРІКА АНГЛОМОВНИХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ.....	127
<u>Ковальова К.О.</u> ФЕНОМЕН «LIE» ЯК ЗАСІБ ВИКРИВЛЕННЯ РЕАЛЬНОСТІ.....	130
<u>Лазутчик М.П.</u> МОВНЕ ВИРАЖЕННЯ КОНЦЕПТУ «СТРАХ» НА МАТЕРІАЛІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ФРАНЦУЗЬКОЇ, АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ (ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ).....	133
<u>Михайлюкова Т.В.</u> МОВНА КАРТИНА СВІТУ ЯК ОСНОВНЕ ПОНЯТТЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ.....	136
<u>Немеришина М.В.</u> КОНЦЕПТ «ДРУЖБА» В ФРАНЦУЗЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ (НА МАТЕРІАЛІ ПАРЕМІЙ).....	140

<u>Павлюк Б.А.</u> ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ІНВЕКТИВ У РОЗМОВНОМУ ДИСКУРСІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ.....	144
<u>Пляшко О.В.</u> ЕВФЕМІЗМИ ЯК ЗАСІБ МАНІПУЛЮВАННЯ В МОВІ РЕКЛАМИ	147
<u>Рарок Ю.Р.</u> МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ У ФРАНКОМОВНИХ КРАЇНАХ: КАНАДІ, БЕЛЬГІЇ, ШВЕЙЦАРІЇ (НА ОСНОВІ ФОНЕТИЧНОЇ, ЛЕКСИЧНО ТА ГРАМАТИЧНОЇ СИСТЕМ МОВИ).....	151
<u>Сабанюк О.П.</u> КОНЦЕПТ ЯК КЛЮЧОВЕ ПОНЯТТЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «КОНЦЕПТ»	155
<u>Садієва Г.А.</u> ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСФОРМАЦІЙ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ ДІЛОВОГО СТИЛЮ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УКРАЇНСЬКОЮ.....	160
<u>Слобожан Д.О.</u> СЕМАНИКА І СТРУКТУРА АНГЛОМОВНИХ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ ТЕРМІНІВ	163
<u>Степанюк Ю.О.</u> ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ЕЛІПТИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ В УКРАЇНОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ ДЖ. РОУЛІНГ «ГАРРІ ПОТТЕР І НАПІВКРОВНИЙ ПРИНЦ»	166
<u>Хлисту́н А.А.</u> АБРЕВІАТУРИ І СКОРОЧЕННЯ В АНГЛОМОВНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТАХ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.....	172
СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА.....	175
<u>Бокач М.В.</u> КАТЕГОРІЇ ПРОСТОРУ ТА ЧАСУ В ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОМУ ДИСКУРСІ .	175
<u>Головачик Т.О.</u> ОСОБЛИВОСТІ ПОЕТИКИ ГОТИЧНОГО У ЛІТЕРАТУРІ	177
<u>Івашкевич Е.Е.</u> THE AMPLIFICATION OF COLLOQUIAL AND EVERYDAY VOCABULARY IN THE TRANSLATION OF THE NOVEL «THE CATHER IN THE RYE» BY JEROME DAVID SALINGER	181
<u>Кир'янчук Т.Б.</u> ПОЕТИКА ХУДОЖНЬОГО ХРОНОТОПУ В РОМАНІ ДЖЕЙМСА ДЖОЙСА «УЛІС».....	185
<u>Козачук В.М.</u> ЕПІГРАФ ЯК СИЛЬНА ПОЗИЦІЯ (НА ПРИКЛАДІ ОПОВІДАНЬ Е.А.ПО)..	188
<u>Матчук А.Л., Вокальчук О.Є.</u> ФІЛОСОФІЯ Й ЕСТЕТИКА ПОСТМОДЕРНУ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ КУРТА ВОННЕГУТА Й БЕРНАРА ВЕРБЕРА)	194
<u>Наумчук А.І.</u> ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРНО-ОБРАЗНОЇ ПОБУДОВИ ІСТОРИЧНИХ РОМАНІВ МАРІО ВАРГАСА ЛЬОСИ.....	198
<u>Пономаренко І.</u> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРСОНАЖНОГО СВІТУ РОМАНІВ Е.М. РЕМАРКА...	196
<u>Теребінська Т.В.</u> ХУДОЖНІЙ СВІТ РОМАНУ АЙРІС МЕРДОК «ПІД СІТКОЮ»	204
<u>Трубенюк Я.А., Шахновська І.І.</u> ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ ЗАСОБІВ ЕКСПРЕСІВНОСТІ В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ.....	209
<u>Шибко А.А., Галич О.А.</u> СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ОБРАЗ АНГЛІЇ У ТВОРАХ ЧАРЛЬЗА СНОУ («НАСТАВНИКИ», «КОРИДОРІ ВЛАДИ»).....	212
СЕКЦІЯ 4. НОВІТНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	214

<u>Войчук І.С.</u> РОЗВИТОК ІНШОМОВНИХ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ УЧНІВ У ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ	214
<u>Зелінська А.В.</u> ЧИТАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	216
<u>Козій В.В.</u> ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРОВАНИХ УРОКІВ У НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	220
<u>Коханевич М.І.</u> МЕТОД ПОВНОЇ ФІЗИЧНОЇ РЕАКЦІЇ ЯК НОВИЙ ДІЯЛЬНИСНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ЛЕКСИКИ	223
<u>Маньковська О.Я.</u> ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ АУДИТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	225
<u>Осипчук І.Л.</u> ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЗА МЕТОДОМ ПРОЕКТІВ НА СТАРШОМУ СТУПЕНІ НАВЧАННЯ.....	229
<u>Старіцина А.О.</u> КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ ТА ДЖЕРЕЛА АВТЕНТИЧНИХ І НАВЧАЛЬНИХ ПІСЕНЬ	235
<u>Степанець Н.В.</u> РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ПІДЛІТКІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	237
<u>Чертенко В.А.</u> ВИКОРИСТАННЯ ВІРШОВАНИХ ТВОРІВ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	240
<u>Шевчук О.В.</u> ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ТВОРЧОГО ПИСЬМА ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА СЕРЕДНЬОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ.....	243

Наукове видання

ФІЛОЛОГІЧНІ ВИТОКИ

Матеріали IV Всеукраїнської
заочної студентської науково-практичної конференції
«Актуальні проблеми
сучасної іноземної філології»

Відповідальний за підготовку збірника до видання **Воробйова І.А.**

Комп'ютерна верстка **Воробйова І.А.**